

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COUR OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJU TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĞUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAL SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓŁNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Press och information

PRESSMEDDELANDE nr 05/05

18 januari 2005

Domstolens dom i mål C-257/01

Europeiska gemenskapernas kommission/Europeiska unionens råd

DOMSTOLEN UTTALAR SIG FÖR FÖRSTA GÅNGEN OM GEMENSKAPSINSTITUTIONERNAS GENOMFÖRANDEBEFOGENHETER INOM TILLÄMPNINGSMÅLET FÖR SCHENGENAVTALET

Domstolen ogillar kommissionens talan och godkänner de genomförandebefogenheter som rådet har förbehållit sig under en övergångsperiod i fråga om behandlingen av viseringsansökningar och gränskontroller

Konventionen om tillämpning av Schengenavtalet, vilken undertecknades år 1990, innehåller bestämmelser om *passage av ytter gränser* respektive *visering*. Tillämpningsföreskrifterna till dessa bestämmelser, vilka består av detaljerade normativa bestämmelser och praktiska anvisningar, finns i den gemensamma handboken (GH) respektive de gemensamma konsulära anvisningarna.

Schengenregelverket införlivades inom Europeiska unionens institutionella och rättsliga ram genom Amsterdamfördraget. Efter införlivandet antog rådet år 2001 två förordningar¹ i vilka rådet, genom att förbehålla sig genomförandebebefogenheter i fråga om viseringsansökningar och gränskontroller, avvek från gemenskapsrättens systematik enligt vilken det är kommissionen som skall genomföra rådets grundläggande rättsakter.

Två typer av förfaranden för genomförande och uppdatering av GH och de gemensamma konsulära anvisningarna inrättades därmed: Vissa bestämmelser kan ändras av rådet genom enhälligt beslut och medlemsstaterna kan meddela rådet vilka ändringar de önskar göra i andra bestämmelser.

Kommissionen har väckt talan om ogiltigförklaring av dessa båda förordningar.

¹ Rådets förordning (EG) nr 789/2001 av den 24 april 2001 om att förbehålla rådet genomförandebebefogenheter avseende vissa detaljerade bestämmelser och praktiska förfaranden för behandlingen av ansökningar om *visering* (EGT L 116, s. 2) och rådets förordning nr 790/2001 av den 24 april 2001 om att förbehålla rådet genomförandebebefogenheterna avseende vissa detaljerade bestämmelser och praktiska förfaranden för genomförandet av *gränskontroller och övervakning* (EGT L 116, s. 5).

Beslutet att förbehålla rådet befogenheter

Kommissionen har för det första gjort gällande att rådet inte visat att de genomförandeåtgärder som avses i förordningarna är av sådan karaktär att det är motiverat att rådet har genomförandebefogenheterna.

Domstolen erinrar om att det enligt fördragets² systematik normalt sett är kommissionen som är behörig när en grundläggande rättsakt skall genomföras. *I särskilda fall* kan rådet undantagsvis förbehålla sig rätten att direkt utöva genomförandebefogenheter. Ett sådant beslut skall motiveras utförligt med hänsyn till arten av den grundläggande rättsakt som skall genomföras eller ändras och innehållet i denna.

Domstolen anser att skälen i de ifrågasatta förordningarna rätfärdigar rådets beslut att förbehålla sig befogenheter. Med beaktande av det sammanhang i vilket de skall sättas in visar de klart och tydligt skälen för att de aktuella genomförandebefogenheterna förbehölls rådet och de gör det möjligt för domstolen att utöva sin prövningsrätt.

Före Amsterdamfördragets ikrafträdande (år 1999) föll nämligen viseringspolitiken och politiken avseende medlemstaternas ytter gränser i sin helhet utanför Europeiska gemenskapernas kompetensområde. Medlemsstaterna var till att börja med inte beredda att ge kommissionen monopol på initiativrätten på detta område och beslutade därför om en övergångsperiod om fem år under vilken rådet i princip skall besluta enhälligt på förslag av kommissionen eller på initiativ av en medlemsstat och efter att ha hört Europaparlamentet.

Bestämmelserna i GH och de gemensamma konsulära anvisningarna i fråga om vilka rådet har förbehållit sig genomförandebefogenheter är dessutom klart avgränsade och det rör sig inte om samtliga bestämmelser på områdena viseringar och kontroll av ytter gränser.

Rådet har därmed fog för uppfattningen att det rörde sig om ett särskilt fall och motiverade på vederbörligt sätt beslutet att under en övergångsperiod förbehålla sig genomförandebefogenheter i fråga om en bestämd grupp bestämmelser i de gemensamma konsulära anvisningarna och GH.

Genomförandebefogenheter som har tilldelats medlemsstaterna

Kommissionen har för det andra gjort gällande att rådet enbart kan förbehålla sig rätten att utöva genomförandebefogenheter eller tilldela kommissionen sådana befogenheter. Rådet kan dock inte ge medlemsstaterna behörighet att ändra eller uppdatera vissa delar av de gemensamma konsulära anvisningarna och GH, i synnerhet förteckningen över dokument som utgör uppehållstillstånd och förteckningen över de fall när samråd skall ske med den centrala myndigheten vid viseringsansökningar.

Enligt domstolen är de ändringar som medlemsstaterna kan göra (ensamma eller efter samråd med de andra medlemsstaterna) i vissa bestämmelser i de gemensamma konsulära anvisningarna och GH kopplade till ett system för utbyte av faktauppgifter vilka enbart medlemsstaterna förfogar över.

² Se artikel 202 tredje strecksatsen EG och "andra kommittologibeslutet", rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter (EGT L 184, s. 23).

I denna mycket speciella och övergående situation (i avvaktan på Schengenregelverkets utveckling inom Europeiska unionens rättsliga och institutionella ram) anser domstolen attrådet inte kan klandras för att ha infört ett förfarande genom vilket medlemsstaterna kan meddela de ändringar som de är behöriga att göra om det inte klarlagts att det inrättade förfarandet hindrar en effektiv eller korrekt tillämpning av de gemensamma konsulära anvisningarna och GH, vilket kommissionen inte har visat i förevarande fall.

Kommissionen har inte heller visat varför det, då det hänvisas till nationell rätt och praxis i de gemensamma konsulära anvisningarna, var nödvändigt att tillämpa ett enhetligt förfarande.

Med beaktande av vad som anförs ovan ogillade domstolen kommissionens talan.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Meddelandet finns tillgängligt på följande språk: DA, DE, EN, ES, FI, GR, IT, NL, PT och SV

Domen i fulltext finns tillgänglig på domstolens webbplats

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=sv>

i regel från kl. 12.00 (CET) på dagen för avkunnandet.

För ytterligare upplysningar, var vänlig kontakta Gitte Stadler

Tel: (00352) 4303 3127, fax: (00352) 4303 3656